

Sygn. akt: I C 250/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR (del.) Rafał Kubicki

Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Kotowska
--------------	------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2015 r. na rozprawie w O.

sprawy z powództwa B. C. (1)

przeciwko T. M.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

uchyla w całości wydany w tej sprawie wyrok zaoczny z (...)r. oraz:

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda B. C. (1) na rzecz pozwanego T. M. kwotę (...) (...) złote tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. przyznaje adwokatowi A. B. ze Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Olsztynie) 3.394,80 zł (trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt groszy)

- w tym podatek VAT - tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

sędzia Rafał Kubicki

sygn. akt I C 250/14

UZASADNIENIE

Powód B. C. (1) złożył pozew przeciwko T. M. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „Art. (...) T. M.” w S., w którym domagał się:

- zasądzenia kwoty (...) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych powoda,
- zasądzenia na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W. kwoty (...)złotych wraz z ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- zobowiązania pozwanego do opublikowania na swój koszt trzykrotnie w każdym kolejnym wydaniu wersji papierowej „tygodnika S.” oraz nieprzerwanie przez tydzień na stronie internetowej(...) czcionką (...)w rozmiarze (...), w kolorze czarnym na białym tle, przeprosin następującej treści: „(...)w S. przeprasza Pana B. C. (1) za naruszenie jego

dóbr osobistych poprzez opublikowanie artykułów zawierających nieprawdziwe informacje dotyczące podszywania się przez B. C. (1) pod funkcję (...) oraz udzielenia pomocy medycznej bez uprawnień, a także wyłudzeń na kwotę ok. (...) złotych, co nie było zgodne z zarzutem, postawionym B. C. (1) ani treścią prawomocnego wyroku”;

4. zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie według przedłożonego spisu kosztów.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwany jest wydawcą gazety (...) i powszechnie dostępnego portalu internetowego (...), gdzie publikowane są artykuły, które wcześniej w gazecie ukazały się w wersji papierowej. W opublikowanych w ww. źródłach prasowych artykułach pt. (...)” oraz pt (...) pojawiły się nieprawdziwe i krzywdzące powoda informacje, naruszające jego dobra osobiste, a mianowicie, że podawał się za (...), a także udzielał pomocy medycznej bez uprawnień oraz że sprawa karna jaka toczyła się przeciwko powodowi dotyczy wyłudzeń na łączną kwotę około (...)zł, podczas gdy treść wyroku SR w Szczytnie (...)wskazuje, że został mu postawiony zarzut wyłudzenia na łączną kwotę ok. (...)zł. Powód wskazał, iż w jego ocenie powyższe świadczy o niedochowaniu przez autora publikacji wynikającego z art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo prasowe obowiązku w postaci szczególnej staranności i rzetelności przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych. Powód wskazał także, iż w artykule (...) pozwany posłużył się negatywnie nacechowanymi określeniami typu (...) oraz (...)które to stwierdzenia obrażają powoda i kierują na niego agresję i pogardę czytelników.

Wyrokiem zaocznym z dnia (...)r. uwzględniono w całości żądanie powoda (k. 36, 36v).

Pozwany T. M. w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od ww. wyroku zaocznego i wniósł o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości, a także o zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności zaskarżonego wyroku oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, iż jest wydawcą gazety (...), w której opublikowano wskazane przez powoda artykuły. Pozwany jednak podkreślił, iż podstawą informacji ujawnionych w ww. artykułach były zawsze materiały pozyskane od organów prowadzących czy też nadzorujących postępowania przygotowawcze w takich sprawach. Pozwany wskazał, iż przed publikacją artykułu z (...) r. pt (...) w dniu (...)r. na stronie internetowej (...) w O. ukazała się informacja dotycząca niezgodnej z prawem działalności powoda, z której wprost wynikało, że ten miał się podawać za (...), a z informacji tej wynikało także, że przedmiotem ustaleń był wątek udzielania pomocy medycznej bez wymaganych uprawnień. Odnosząc się do artykułu pt (...) pozwany wskazał, iż wskazano w nim, że proces dotyczy tylko podszywania się za (...), czyli że właśnie w ten sposób powód zapewniał sobie możliwość wynajęcia karettek wraz z personelem do ich obsługi, co jest całkowicie zgodne z ustaleniami faktycznymi sprawy karnej oraz zeznaniami powoda ze sprawy (...)SO w Olsztynie. Pozwany podał, iż bazę dla pozwanego w zakresie dotyczącym informacji opisanych w artykule (...) stanowiła m.in. informacja prasowa ze strony (...)w S., a także fakt, iż na etapie postępowania przygotowawczego prowadzonego przeciwko powodowi, badany był całokształt jego przestępczych zachowań, a łączna szkoda majątkowa wyrządzona przez niego kształtuje się na poziomie znacznie wyższym niż (...)zł.

Pozwany wskazał także, że uwzględnienie żądań pozwu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a powód dochodzi ochrony prawnej z tytułu naruszenia dóbr osobistych, wykorzystując drobne rozbieżności między faktami podanymi przez pozwanego w spornych artykułach a rzeczywistością. Dodał zarazem, że uwzględnienie roszczeń o charakterze pieniężnym prowadziłoby do uzyskania przez powoda korzyści finansowej z faktu popełnienia przestępstwa, co jest niedopuszczalne (k. 42-47).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) na portalu informacyjnym (...)

w O. w zakładce (...) pojawiła się informacja wskazująca na zatrzymanie (...) B. C. (2). ze S. (chodziło bezspornie o powoda), który podszywał się pod (...)i zarazem (...), której zlecenia wykonywała załoga karetki pogotowia.

W dalszej części materiału opisano sposób działania B. C. (2), który udawał, że odbiera zlecenia wyjazdu karetki, a po przyjeździe na miejsce odwoływał zlecenie, wskazując, że pomocy udzieliła już inna ekipa.

(dowód: informacja na stronie (...)w O., k. 114
w aktach sprawy SO w Olsztynie o sygn. (...))

Z kolei w dniu (...). na portalu informacyjnym (...)w S. pojawił się komunikat:(...)”.

(dowód: informacja na stronie (...)w S., k. 113
w aktach sprawy SO w Olsztynie o sygn. (...))

W numerze (...)r. (...) ukazał się artykuł zatytułowany (...). W artykule tym podano, iż: „(...) (...) (...)”.

(bezsporne, nadto: kserokopia artykułu k. 13)

W numerze (...) z (...)r. (...) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”. W artykule tym, na okładce gazety podano, że : „(...) (...)”.

(bezsporne, nadto: kserokopia artykułu k. k. 11-12)

Treść opisanych wyżej artykułów opublikowanych w (...) została także zamieszczona na stronie internetowej www(...), której wydawcą jest T. M.. (bezsporne)

Wyrokiem z (...)r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w sprawie o sygn. akt (...)powód został uznany za winnego popełnienia zarzucanych mu(...)czynów. Czyny te dotyczyły popełnienia przez niego przestępstw m.in. z art. 286 §1 kk lub ich usiłowania, a więc tzw. przestępstw oszustwa, którego jednym ze znamion jest doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, i tak wyrok dotyczył przestępstw: popełnionych w okresie od (...) do (...)r. dotyczącego mienia o łącznej wartości (...)zł, w okresie od (...)r. do (...)r. dotyczącego mienia o łącznej wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w okresie od (...)do (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w okresie od (...)do (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, oraz o wartości (...)zł, w okresie od (...) do (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł., w okresie od (...) do(...)r. dotyczącego mienia o łącznej wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości(...)zł, w dniu(...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, oraz o wartości (...)zł, w dniu(...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...) zł, w okresie od (...) do (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł oraz o wartości (...)zł, w dniu(...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w okresie od(...) do (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...) zł, w okresie od (...)do (...)r. dotyczącego mienia o wartości(...)zł, w okresie od (...) do(...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, w dniu (...)r. dotyczącego mienia o wartości (...)zł, oraz w okresie od(...) do(...)r. dotyczącego mienia o łącznej wartości (...)zł.

(dowód: odpis wyroku z dnia 2.06.2011 r. k. 17- 24v)

Powoda skazano również o to, że w okresie od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...), od (...) do (...). w S., woj. (...) - (...), działając w warunkach czynu ciągłego oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia:

- kwotą pieniężną w wysokości (...)złoty (... Sp. z o.o. z siedzibą w W.,

- kwotą pieniężną w wysokości (...)złoty T. W. M. z siedzibą w G.,

- kwota pieniężną w wysokości (...)złotych N. z siedzibą w B.,

- kwota pieniężną w wysokości co najmniej (...)złotych (...) Pogotowie (...) z siedzibą w K.,

w ten sposób, że po wprowadzeniu w błąd co do sposobu i możliwości zapłaty na podstawie pisemnych umów lub pisemnych zamówień wynajmował w celu świadczenia usług transportowych karetkę pogotowia ratunkowego wraz z kierowcą, za wykonanie których to usług wystawiane były faktury VAT, po czym nie wywiązywał się z warunków zamówienia i nie regulował zapłaty, tj. o czyny z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Przy popełnianiu powyższych przestępstw powód podawał się za koordynatora firmy wynajmującej karetki pogotowia ratunkowego i posługiwał się pieczęcią wskazującą na pełnienie funkcji koordynatora.

(dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w Szczytnie z dn.(...)r. k. 14-16, w aktach SO w Olsztynie sygn. (...), odpis wyroku Sądu Okręgowego w O. z dn.(...)r. wraz z uzasadnieniem w aktach sprawy (...)k. 122, 130-138)

W szeregu innych spraw powód został skazany na kary pozbawienia wolności za przestępstwa związane z fałszerstwami dokumentów i oszustwa na kary pozbawienia wolności. Wymierzono mu wyrokiem łącznym karę (...) lat i (...)miesiące pozbawienia wolności. Koniec kary przypada na (...). Łączna szkoda majątkowa wyrządzona przez powoda oszukanym przez niego firmom i osobom fizycznym wynosi około (...)złotych.

(dowód: uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z (...)r. k. 130-138)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Poza sporem w niniejszym procesie pozostawał fakt opublikowania w wydaniu numer (...) z (...)r. oraz w wydaniu numer (...) z (...)r. w (...) artykułów odpowiednio pt: (...)” oraz „(...)”, ich treść, zamieszczenia ich treści także na portalu www(...)oraz to, że pozwany jest wydawcą tytułu prasowego i portalu internetowego, w którym pojawiły się sporne artykuły.

Dokumenty złożone do akt sprawy nie były kwestionowane przez strony i nie budzą zastrzeżeń Sądu.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy kwestionowane pozwem informacje zawarte w ww. artykułach oraz opublikowane na wskazanym portalu, naruszają dobra osobiste powoda i zostały opublikowane w sposób bezprawny, a mianowicie niezgodnie z przepisami prawa lub zasadami współżycia społecznego.

Rozpoznanie roszczenia o ochronę dóbr osobistych wymaga przede wszystkim ustalenia i dokonania oceny, czy i jakie dobro osobiste żądającego ochrony zostało naruszone, w dalszej zaś kolejności stwierdzenia bezprawności działania sprawcy, bądź też wystąpienia okoliczności bezprawność tę wyłączających.

Podstawę prawną żądania powoda stanowi przepis art. 23 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Przepis art. 24 § 1 k.c. rozkłada ciężar dowodu w ten sposób, że na powoda nakłada obowiązek udowodnienia, iż pozwany naruszył jego dobra osobiste. Przepis formułuje również domniemanie bezprawności naruszenia dóbr osobistych. Oznacza to, że na pozwanym zatem spoczywa obowiązek udowodnienia, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 października 2005 roku, sygn. akt I ACa 353/05, Lex nr 175202).

Trzeba przy tym podkreślić, iż stosownie do art. 38 ust. 1 ustawy z 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa powodowane opublikowaniem materiału prasowego ponoszą autor, redaktor lub inna osoba, którzy spowodowali opublikowanie tego materiału; nie wyłącza to odpowiedzialności wydawcy. Odpowiedzialność tych osób w zakresie odpowiedzialności majątkowej jest solidarna. Jednakże, gdy naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, nastąpiło w wyniku działania autora, redaktora i wydawcy, w istocie rzeczy każda z tych osób odpowiada za swoje własne, odrębne, bezprawne zachowanie. W zakresie dotyczącym szkody niemajątkowej każda z wymienionych osób ponosi zatem odpowiedzialność za swoje własne zachowanie, w granicach określonych w ustawie - Prawo prasowe - odrębnie dla każdej z nich. Jak wskazał w uchwale z dnia 28 kwietnia 2005 r. (III CZP 13/05) Sąd Najwyższy- najszerszy jest zakres odpowiedzialności wydawcy, który odpowiada jego pozycji w procesie publikacji materiałów prasowych. Wydawca ma faktyczny, twórczy wpływ na charakter czasopisma, powołuje i odwołuje redaktora naczelnego, który odpowiada m.in. za treść materiałów prasowych i za sprawy redakcyjne. Wydawca zatem, poza wyłączeniami ustawowymi, ponosi odpowiedzialność za to, że w wydawanej przez niego gazecie ukazał się materiał naruszający dobra osobiste. Powyższe oznacza, że zarówno w zakresie szkody majątkowej jak i niemajątkowej wydawca (...) – T. M. był legitymowany biernie w niniejszym procesie.

Analiza niniejszej sprawy nie może abstrahować od treści art. 12 ust. 1 pkt 1 Prawa prasowego, który nakłada na dziennikarza obowiązek zachowania szczególnej staranności i rzetelności przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych, zwłaszcza sprawdzenia zgodności z prawdą uzyskanych wiadomości lub podania ich źródła. Na tle art. 12 ust. 1 pkt 1 Prawa prasowego i art. 24 k.c. zasadnicze znaczenie ma ustalenie, czy konieczną przesłanką uchylenia bezprawności działania dziennikarza jest wykazanie prawdziwości stawianych w publikacji prasowej zarzutów. Inaczej mówiąc, czy postawienie przez dziennikarza nieprawdziwego zarzutu w publikacji prasowej może być potraktowane jako bezprawne naruszenie dóbr osobistych, jeżeli dziennikarz dochował szczególnej staranności i rzetelności przy zbieraniu i wykorzystywaniu materiałów prasowych, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 Prawa prasowego. Pomimo iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego występowała rozbieżność w kwestii znaczenia wykazania prawdziwości zarzutu naruszającego dobra osobiste w publikacji prasowej, to można uznać, że zagadnienie to zostało ostatecznie rozstrzygnięte w uchwale składu 7 sędziów z dnia 18 lutego 2005r. w sprawie sygn. akt III CZP 53/04. W uchwale tej przyjęto, że wykazanie przez dziennikarza, iż przy zbieraniu i wykorzystaniu materiałów prasowych działał w obronie społecznie uzasadnionego interesu oraz wypełnił obowiązek zachowania szczególnej staranności i rzetelności, uchyla bezprawność działania dziennikarza.

Dokonując wykładni przepisu art. 12 ust. 1 pkt 1 prawa prasowego należy dojść do wniosku, iż szczególną postacią obowiązku staranności dziennikarskiej jest sprawdzenie zgodności z prawdą uzyskanych wiadomości lub podanie źródła informacji. Ocena działalności dziennikarza pod względem dochowania przez niego obowiązku szczególnej staranności w trakcie podejmowania krytyki prasowej powinna być dokonana pod kątem zbierania przez niego informacji prasowych (sposób, źródło, ocena materiału i jego weryfikacja) oraz ich wykorzystania.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, iż Sąd doszedł do przekonania, że pozwany przy opracowaniu treści ww. artykułów zachował szczególną staranność i rzetelność.

Autor spornych publikacji czerpał wiedzę o sposobie działania powoda w zakresie dotyczącym podawania się przez niego za (...), z komunikatów Policji, w tym zamieszczonych na oficjalnych stronach, które były wydawane i udzielane prasie

w związku z toczącą się przeciwko powodowi sprawą karną. Autor artykułu, powielając za Policją, a więc za źródłem, które z uwagi na powagę instytucji daje gwarancję wiarygodności przekazywanych treści, stwierdzenie, że powód podawał się za (...) oraz, że w jednym przypadku udzielono pomocy medycznej, nie miał obowiązku weryfikacji tak podanej informacji. Jest przy tym istotne, że w treści artykułu pt. „(...)” powołano się osobowe źródło informacji cytując wprost słowa G. R. ze (...) policji. Ponadto w treści artykułu wskazano, iż źródłem informacji w sprawie są ustalenia dokonane przez organ ścigania w postaci policji. Okoliczności te wskazują na zachowanie szczególnej staranności i rzetelności uchylającej odpowiedzialność pozwanego za publikację tego typu informacji.

Co istotne, na rozprawie w dniu (...)r. przeprowadzonej w ramach postępowania w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Olsztynie o sygn. akt (...), powód przyznał, że podawał się za koordynatora, ale firmy wynajmującej karetki, choć w tamtym czasie nie był zatrudniony w żadnej formie na stanowisku koordynatora. Jak przy tym podkreślił, przy popełnianiu przestępstw oszustwa używał pieczętki ze wskazaniem funkcji koordynatora, jednakże nie był jednocześnie w stanie wytłumaczyć, dlaczego nie wykorzystywał pieczętki z określeniem innych stanowisk takich jak manager czy specjalista. Taki sposób działania powoda ewidentnie miał służyć zapewnieniu możliwości wynajęcia karetek wraz z personelem medyczny i w konsekwencji wywołaniu u osób, z którymi współpracował, mylne wyobrażenie o swojej osobie i pełnionej funkcji.

Trzeba wyraźnie zaznaczyć, że między pojęciami (...)a (...) (jak to określał powód) występują niuanse, które dla przeciętnego człowieka są trudne do wychwycenia. Jedno jest pewne – powód podszywał się pod (...) i to słowo dla określenia funkcji, którą udawał na etapie popełniania przestępstw, miało najistotniejsze znaczenie dla osób, które chciał wprowadzić w błąd. Drobne rozbieżności w nazewnictwie funkcji, pod którą się podszywał, zdaniem Sądu, z obiektywnego punktu widzenia nie mogły doprowadzić do naruszenia dóbr osobistych powoda. W kontekście prawomocnego skazania za szereg przestępstw oszustwa i podanej przez samego powoda okoliczności, iż podawał się za inną osobę, trudno uznać, aby publikacja nieścisłych informacji mogła naruszać dobra osobiste powoda, w szczególności jego godność, dobre imię czy cześć. Powód został przedstawiony w kwestionowanym artykule jako oszust i taki obraz powoda jest zgodny z rzeczywistością. Znaczenie ma to, że powód dopuścił się przestępstw oszustwa, a nie to, w jaki dokładnie sposób wprowadził w błąd pokrzywdzonych. Nie ma podstaw do przyjęcia, że podanie nieprawdziwych, ale jednocześnie nieistotnych, biorąc pod uwagę całokształt przestępczej działalności powoda, szczegółów mogło stawiać go w niekorzystnym świetle w sytuacji, gdy faktycznie został skazany za przestępstwa oszustwa. Powód dopuścił się licznych przestępstw przeciwko mieniu i to właśnie skutkowało utratą dobrego imienia, a nie informacje, które zostały opublikowane przez stronę pozwaną. Negatywna ocena powoda w społecznym odbiorze jest więc wynikiem jego własnych czynów.

Co więcej, popełniane przez powoda przestępstwa oszustwa, za które został prawomocnie skazany na karę pozbawienia wolności – zgodnie z art. 286 k.k. – polegają w istocie na wprowadzeniu innej osoby w błąd w celu doprowadzenia jej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Okoliczność, iż sposób postępowania powoda nie został odzwierciedlony w opisie zarzuconych i przypisanych powodowi czynów, nie ma tutaj przesądającego znaczenia. Zachowanie powoda w potocznym i powszechnym rozumieniu mogło być odbierane jako oszustwo i taki był też wydźwięk całego artykułu opublikowanego w nr 2 w 2010 r. w (...).

Odnosząc się z kolei do kwestii przypisania powodowi popełnienia przestępstwa oszustwa na kwotę ok. (...)złoty (a nie tylko na kwotę (...)złoty wskazaną w wyroku sądu karnego z dnia (...)r. (...)), należy w pierwszej kolejności stwierdzić, iż w treści artykułu pt „(...)” nie ma powołania się na konkretną sprawę, jaka miała miejsce przed Sądem Rejonowym w Szczytnie. Nie sposób zatem uznać, aby artykuł ten dotyczył jedynie sprawy o sygn. akt (...), tym bardziej, że w jego treści wskazano, iż sprawa dotyczy nie tylko wycieczki powoda do P. prywatnymi samolotami, ale także wielu drobniejszych wyłudzeń, co z kolei skłania do przekonania, iż informacja ta dotyczy sprawy karnej w której wyrok przeciwko powodowi został wydany wcześniej niż (...)r., o czym wnioskuje Sąd z treści zarzuconych powodowi w obu aktach oskarżenia czynów. Z aktu oskarżenia w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Szczytnie, w której wyrok został wydany w dniu (...)r. (sygn. akt (...)) wynika, iż powód dokonał oszust lub usiłował ich dokonać na łączną kwotę około: (...)zł. W ocenie Sąd już tylko powyższe wskazuje na to, że pozwany publikując informację o oszustwach dokonanych przez powoda na kwotę ok. (...)zł, miał ku temu podstawy faktyczne. Tylko na tej podstawie uznać można, iż informacje zamieszczone przez pozwanego w tym zakresie były prawdziwe, nie można więc mówić o naruszeniu dóbr osobistych powoda. Co więcej, informacja zawarta w ww. artykule oparta była na zamieszczonym na portalu (...)w S. komunikacie

o działalności powoda, w którym to wskazano, iż tylko w wyniku jednorazowej czynności oszukańczej powoda, ten wyłudził kwotę (...)złoty. Bazowanie na tak ujawnionym komunikacie, a także dysponowanie przez autora artykułu

informacjami o innych przestępczych działaniach B. C. (1) uprawniało pozwanego do zamieszczenia informacji o dokonanych przez powoda oszustwach na kwotę około(...)zł.

Za naruszenie dóbr osobistych powoda nie sposób także uznać zamieszczenia w przedmiotowym artykule informacji, iż powód podszywał się pod (...)i udzielał pomocy medycznej bez uprawnień, a także nazwania powoda „(...)” i „(...)”. Kwestia podawania się przez powoda za koordynatora i udzielania przez niego pomocy medycznej omówiona została już we wcześniejszych rozważaniach i nie ma potrzeby w tym zakresie powielać argumentacji. Odnosząc się z kolei do innych zacytowanych określeń dotyczących powoda, wskazać należy, iż granicą dopuszczalnej krytyki jest sposób w jaki jej się dokonuje, dopuszczalna krytyka nie może godzić w cześć, godność osobistą, wizerunek, nazwisko, prawo do intymności i inne dobra osobiste osoby krytykowanej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia (...)r. (...)). Zdaniem Sądu Okręgowego określenia „(...)” i „(...)” można, w kontekście przedmiotowej sprawy, uznać za "materialnie" prawdziwe, co znajduje oparcie chociażby w treści wydanych w sprawach o sygn. akt (...)oraz (...)wyroków. Wyrażenie się o powodzie w sposób oceny, nawet nad wyraz negatywny, ale zawierający w swym stwierdzeniu okoliczności polegające na prawdzie nie może prowadzić do naruszenia dóbr osobistych powoda. Ponadto zdaniem Sądu, zważywszy szerokie spektrum oszukańczej działalności powoda interes społeczny przemawiał za szybkim nagłośnieniem jego działalności, w sposób akcentujący oszukańczy charakter jego działalności, po to aby uprzedzić potencjalne ofiary przed próbami powielania działań powoda przez ewentualnych naśladowców. Dlatego też pewne nieścisłości co do działań pozwanego na etapie publikowania ww. artykułów, czy też opisanie ich przy użyciu kolokwializmów nie mogą być rozumiane w kategoriach naruszenia dóbr osobistych powoda.

Dodatkowo wskazać należy, iż analizując podniesione przez powoda zarzuty trudno nie oprzeć się konkluzji, że jedyną osobą, która faktycznie naruszyła dobra osobiste powoda jest on sam. To on swoim postępowaniem doprowadził do poddania jego czynów i osoby takiej a nie innej oceni opinii publicznej i sądów.

W tych okolicznościach powództwo podlegało oddaleniu jako pozbawione usprawiedliwionych podstaw. Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie omówionych wyżej przepisów oraz art. 347 kpc uchylił w całości wydany w tej sprawie wyrok zaoczny i powództwo oddalił.

Sąd pominął dowody z zeznań świadków i z przesłuchania stron na podstawie treści art. 217 § 3 kpc uznając, iż okoliczności sporne, a więc kwestia naruszenia treścią opisanych artykułów dóbr osobistych powoda, została już dostatecznie wyjaśniona w kierunku podawanym przez wnioskodawcę (pозwanego), nie wymagała zatem dalszej weryfikacji.

Na marginesie powyższych rozważań należy wskazać, że uwzględnienie roszczeń powoda, zwłaszcza tych o charakterze majątkowym, nie dałoby się pogodzić z zasadami współżycia społecznego. Trudno bowiem uznać za usprawiedliwione żądanie w zakresie przeprosin za publikację mało istotnych informacji, nawet w sytuacji, gdy były one nieścisłe lub nieprawdziwe, aczkolwiek nie wypaczały prawdziwej informacji o skazaniu powoda za oszustwa. Powód wykorzystuje instytucję ochrony dóbr osobistych nie w tym celu, dla którego określone roszczenia zostały przewidziane. W przypadku zaś uwzględnienia żądań natury finansowej w istocie powód uzyskałby korzyść majątkową z faktu popełnienia przestępstw, a to jest niedopuszczalne.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. stosownie do wyniku sprawy. Do kosztów należnych stronie pozwanej zaliczono: koszt zastępstwa procesowego w kwocie (...)złoty od roszczeń majątkowych i(...)złoty od roszczeń niemajątkowych, kwotę (...) zł tytułem opłaty od sprzeciwu oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie (...) złotych. Po pierwsze, zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Po drugie, powód przebywa w zakładzie karnym i w związku z tym nie ponosi kosztów bieżącego utrzymania. Po trzecie, sprawy o ochronę dóbr osobistych nie należą do tej kategorii spraw, które wymagają pośpiechu i mają pilny charakter, dlatego też powód mógł się finansowo przygotować do procesu.

W pkt III wyroku Sąd orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przyznając adwokatowi A. B. ze Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę (...)zł ((...)) w tym podatek VAT 23%, a to na podstawie § 2 w zw. § 6 pkt 5 w zw. z §11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.